

דבר תורה לשלחן שבת

מתורת הגאון רבי אלעזר זאב רו שליט"א, רבה של תל ציון

פרשת חזקת ל' סיון תשע"א

הדרך לתורה

ויקחו אליך פרה אדומה תמימה וגו' (יט, ב)

הרב הקדוש רבי אלימלך מלזינסק, התפלל לפני ה' שזרעו יהיו "עניים". והנה בגמרא (חגיגה ט): איתא: אמר ליה אליהו לבר הי הי וא"ל לרבי אלעזר מאי דכתיב (ישעיה מח, י) "הנה צרפתיך ולא בכסף בחרתיך בכור עוני". מלמד שחזיר הקב"ה על כל מידות טובות ליתן לישראל ולא מצא אלא עניות. היינו דאמרי אינשי "יאה עניותא לישראל כי ברזא סומקא לסוסיא חיוורא" (יפה עניות לישראל כרצועה אדומה לסוס לבן). וע"ע בתוספות (שם).

והגמרא בסנהדרין (דף נט): מספרת מעשה ברבי שמעון בן חלפתא שהיה מהלך בדרך ופתאום באו לפניו כפירי אריות, אמר "הכפירים שואגים לטרף", מיד ירדו מהשמים ב' ירכיים גדולות, התנפלו על הירך האחת, והסתלקו, קם ר"ש ממקומו לקח השניה ובא לבית המדרש ושאל מה דינם (לאכילה), אמרו לו: אין דבר טמא יורד מן השמים.

ושואל מו"ר הרב יהודה צדקה זצ"ל וכי מה הוא אמר, הלא רק אמר "הכפירים שואגים לטרף" ומיד ענוהו מן השמים! וניצל, מה זאת? אלא מכאן רואים מה כח "פה קדוש", כיון שפיותיהם היו קדושים, אזי כל היוצא מפיהם מתקבל. (עי' בספרו קול יהודה).

והנה מידת "הענוה" היא גולת הכותרת בכל המידות ובכל מקום. וכמוכן לילך בדרכי התורה עפ"י ההלכה ולשקוד בתורה. ואחרי כל המידות הללו צריך סיעתא דשמיא, וכמ"ש במגילה (דף ו:): אוקמי גירסא סייעתא דשמיא הוא. וכן אמרו (נדה ע:): מה יעשה אדם ויחכם, ירבה בישיבה וכו', אמרו הרבה עשו ולא הועיל להם "אלא יבקשו רחמים" וכו' וכן מה יעשה ויתעשר ירבה וכו' אלא יבקש רחמים וכו' דהא בלא הא לא סגי. עיין שם.

וזה שנאמר: זאת חוקת התורה - אלו דרכי התורה דרכי היושר וכך גם זוכים לתורה. **ויקחו אליך פרה** - פרה במילוויה הוא: **פה ריש הי** - וזה רומז ל**פה קדוש**, וגם **ריש** - מלשון עני ורש, **והי** - רמז לחמשה חומשי תורה. שצריכין לסגל לנו את הפה הקדוש, ומעלת העוני, ודרכי התורה ולימודה. **אדומה** - כתוב חסר אדמה מלשון אדמה, רמז לאנכי עפר ואפר, היינו הענוה. **תמימה** - תמימות וישרות ולא ערמימות ורמאות. ואלו כל המידות התרומיות, כמו כתר לאדם. ובזה זוכין לחיי עולם הזה וחיי עולם הבא, וכמ"ש (תהילים טז) מי יגור באהלך ומי ישכון בהר קדשך? הולך תמים ופועל צדק ודובר אמת בלבבו וגו' נבזה בעיניו נמאס ואת יראי ה' יכבד וגו'. **ונתתם אותה אל אלעזר** - כלומר אחר כל אלו צריך למסור עצמו ביד האל יתברך שיהיה לו לעזר וזה אל-עזר. ה' יזכנו לשמור התורה ולהתנהג עפ"י ההלכה ולא לסטות הימנה ונלך בדרכי ענוה.

שבת שלום ומבורך, וחודש טוב !

באחרונים צעקו בחזקה, על שישנם זורקין רצועות התפילין על

הרצפה, או לא מגביהים כשהן על הרצפה. ויש לשים לב.

וכשנוגעין ברצפה להגביה תיכף ומיד!

שואל ומשיב

נערך על פי תשובות שהשיב מורנו הרב שליט"א בכתב ובעל פה.
כאן הובאו המסקנות בקצרה, ועוד חזון למועד אי"ה

טחינת בצל במטחנת בשר

שאלה: מטחנת בשר שטחנו בה "בשר חם", האם מותר לטחון בו אחר כך בצלים לאכלם בחלב.
תשובה: לפי מ"ש בש"ע (יו"ד סימן צו), ה"בצל" נעשה כבשרי. אכן יש להקל אם עברו 24 שעות משימוש הבשר. ובכל אופן צריך לזהר שהמטחנה תהיה נקיה מכל ממשות או שומן בשרי.

בשר וחלב בכלי זכוכית

שאלה: האם מותר לאכול בצלחות זכוכית פעם חלב ופעם בשר, אחרי שמקנה אותם, כמובן.
תשובה: מנהג הספרדים להקל בזכוכית אינן בולעים אפילו בכלי ראשון, וכל שכן בצלחות שלנו שהן בדרך כלל כלי שני.

טיגון ביצה במחבת בשרית

שאלה: מחבת שטיגנו בה שניצל, ולאחר שניקוה לגמרי טיגנו בה ביצה, האם מותר לאכלה עם חלב.
תשובה: מותר, דהוי נ"ט בר נ"ט. כמ"ש בש"ע יו"ד סימן צה.

שאלות ניתן להפנות לת.ד. 57124 ירושלים, או בפקס: 02-9709118,

או דרך מערכת הגליון בדוא"ל: dvartoral@gmail.com

הלכתא לשבתא

מוצאי שבת יש לאכול סעודה רביעית ונקראת ע"ש דוד המלך ע"ה. ונקראת "מלוה מלכה" כי מלוים את השבת, כלומר קבלנו השבת בשירה, ונפרדים ממנה בסעודה (עיין סוכה נה:).

ויש במדרש פליאה: מצאתי דוד עבדי, היכן? בסדום.

והכוונה שדוד יש סעודה כנגדו. וזה "סדם" – סעודת דוד מלכא". וכן יש לשנות דבר חם, וכן פת חמה, ויש בזה רפואה כמ"ש בגמרא (שבת קיט) וכשאי אפשר לאכול פת, לפחות יאכל עוגה או פירות, אבל אין לזלזל ח"ו. וה' יזכנו לקיים מצוותיו באהבה ושמחה.

אבן יקרה

התנא באבות (ב, יב) אומר: ר' יוסי אומר יהי ממון חברך חביב עליך כשלך, והתקן עצמך ללמוד תורה שאינה ירושה לך". "התקן" – מלשון 'תיקון', כמו שמתקנים דבר שבור כדי לעשותו שלם, כך צריך האדם לתקן עצמו שיהא ראוי ומוכן ללמוד תורה.

ומה הם הדברים שזקוקים תיקון, כתב רבנו יונה: "לתקן נפשך במידות טובות כדי שתלמוד את התורה ותגיע למעלות החסידות". רבנו יונה מפרש לנו במה צריך לתקן עצמו להיות ראוי ללמוד תורה, במידות טובות. כי הכלי קיבול שיכול לקבל תורה, לקבל גדלות בתורה, הוא מידות טובות.

(הגרמ"י לפקוביץ זצ"ל, ספר אמרי דעת)

הגליון יוצא לאור על ידי מוסדות "מתן תורה" (ע"ר). ת.ד. 57124 ירושלים

לקבלת הגליון בדוא"ל שלחו ל: dvartoral@gmail.com

ניתן לראות את הגליונות באתר: www.tipot.co.il